
ZEMĚDĚLSKÁ PŮDOHOSPODÁRSKA ŠKOLA

Kč 15,-

10 červen
2002-3
65. ročník

Čirok halepský / *Cirok halepský*
(*Sorghum halepense*)

Časopis pro zemědělské, lesnické, zahradnické,
potravinářské a rybářské vzdělávání

Časopis pre poľnohospodárske, lesnícke, záhradnícke,
potravinárske a rybárske vzdelávanie

OBSAH

Představujeme Střední odbornou školu ve Stříbře	2
Pomůcka pro výuku německého jazyka ve středních odborných školách	2
Předpokládané požadavky na odborný profil absolventa v rozšířené Evropě	3
Počítač a vyučování	5
Vyhledáváme na Internetu	7
Európske okienko	8
Informační centrum Evropské unie	9
Akreditace poradců ministerstva zemědělství	11
Príprava a realizácia projektov rozvoja vidieka	12
Česko-dánská spolupráce v oblasti EVVO	12
Bude nám svatý Petr nakloněn?	13
Žiaci zo stredných škôl pôdohospodárskeho zamerania súťažili	14
Výsledky oblastních kol Jízdy zručnosti	16
Vo Welse opäť tretí	16
Tabák na SOU a OU Opočno	17
Súťaž mladých bonitérov	17
Naši učni v Polsku	18
Farmáři ze SOU a OU Opočno na Jízdě zručnosti	19
Děčínská kotva 2003	19
Závěrečné zkoušky na SOU a OU Opočno	20
Průvodce odbornými názvy rostlin	20
František Štěpánek	21
Celoroční obsah	22

Představujeme Střední odbornou školu ve Stříbře

Jak dál s výukou praxe? • Maturitní zkoušky • Jak dál v zemědělském vzdělávání

Naše škola má dva studijní obory, jeden zemědělský – Agropodnikání a druhý Veřejnosprávní činnost...

S porovnáním s jinými odbornými školami máme jednu zvláštnost, tj. školní hospodářství. Velká odlišnost školního hospodářství od školního statku je v tom, že veškeré práce na našem školním hospodářství, ať už je to ve skleníku, v zahradě nebo na polích, provádějí žáci pod vedení učitelů praxe a pod vedením instruktora, který působí na částečný úvazek...

Naše představa je taková – udržet si školní hospodářství pro naučení základních prací a dovedností žáků s tím, aby potom, co návyky získají, mohli přijít někam – můžeme to nazvat centrem odborného výcviku – kde by byly soustředěny moderní technologie pro více subjektů, pro více škol, ale i pro širokou zemědělskou veřejnost...

Letos na maturity jsme zkusmo získali k zapůjčení stroje od několika firem, protože chceme, aby absolventi měli

znalosti o strojích z velkovýrobní technologie, které my na našem školním hospodářství nemáme a mít ani nemůžeme. Oslovili jsme firmy, se kterými spolupracujeme v rámci praxí žáků vyšších ročníků, a podniky nám bez nějakých problémů na maturity požadované stroje zapůjčili. Vedoucí pracovníci těchto podniků se přijeli na maturity podívat a byli příjemně překvapeni, jak jsme stroje k maturitě použili, i znalostmi našich žáků...

Zavedli jsme nový předmět Ekologie regionu. Je to volitelný předmět a po prvních konzultacích s veřejností bude mít velmi příznivý ohlas. My musíme počítat s tím, že ze strukturálních fondů EU finanční prostředky pro zemědělství půjdou na údržbu krajiny, venkovského prostoru..., nějaká škola musí takové absolventy připravit a zemědělské školy mají k tomuto naplnění nejbližší...

Celý rozhovor s ředitelem stříbrské školy Ing. Václavem Haladou a s ředitelem odboru 23 MŠMT ČR Ing. Vojtěchem Šrámkem k některým otázkám zemědělského školství si přečtete v novém ročníku časopisu Zemědělská škola – Pôdobospodárska škola.

Pomůcka pro výuku německého jazyka ve středních odborných školách

Tellus-Set je pomůcka, která byla vydána Evropskou radou pro hospodářství nových zemí (CEJA) za finanční podpory Evropské komise. Slouží k podpoře především odborného vzdělávání v německém jazyce ve středních zemědělských, zahradnických, lesnických, rybářských aj. školách; dá se využít i v dalších oborech souvisejících s přírodou (např. ochrana a tvorba o životní prostředí). Možné je i použití i ve všeobecně vzdělávacích školách.

Set je tvořen 6 sešity a každý se zabývá jednotlivými oblastmi zemědělské výroby:

- Zemědělství v Evropě
- Rolnictví
- Zahradnictví, vinařství a speciální plodiny
- Chov zvířat
- Lesnictví
- Lov ryb

Dále je k dispozici Příručka pro vyučující a pracovní listy pro žáky. Součástí je i informace o misi Tellus, reprodukce

děl se zemědělskou tematikou od známých autorů a plakát Tellus.

Zatím byl Tellus-Set prezentován na několika středních a vyšších odborných školách – např. SZaŠ a SZeŠ Děčín, VOŠL a Střední lesnická škola Písek, SOŠ pro ochranu a tvorbu životního prostředí Veselí n/Lužnicí a Litvínov, Střední rybářská škola a VOŠ vodního hospodářství a ekologie Vodňany. Všichni vyučující se shodli na závěru, že je to velmi dobrá pomůcka pro výuku odborného německého jazyka pro úroveň středních, možná i vyšších odborných škol.

Na poradě ředitelů pedagogických center byl Tellus-Set předán na následující pedagogická centra: Střední Čechy, České Budějovice, Ústí n/Labem, Hradec Králové, Brno a Ostrava, kde si jej mohou vyučující prohlédnout, a kde je rovněž k dispozici adresa pro případné objednávky.

(Tato pomůcka je – s ohledem na účast Evropské komise při financování – distribuována bezplatně!!!)

Dr. Vladimír Krieg, odbor 23 MŠMT

Předpokládané požadavky na odborný profil absolventa v rozšířené Evropě

Jaké jsou konkrétní záměry dalšího rozvoje středního odborného školství a jaké jsou současné představy o zamýšlené kurikulární reformě, která by měla přinést zejména modernizaci cílů a obsahu vzdělávání?

V souvislosti se společenskými změnami v České republice po roce 1989 vyvstal jako jeden z klíčových momentů transformace vzdělávání požadavek provést postupnou kurikulární reformu na základě komplexní revize kurikulární politiky.

České školství prošlo v průběhu 90. let 20. století řadou změn. Nyní v souladu se záměry Národního programu rozvoje vzdělávání dochází i ke změně v koncepci kurikulární politiky, jejíž součástí je nové pojetí kurikulárních dokumentů řešené formou koncepce dvoustupňového kurikula, které je ve vyspělých státech Evropy poměrně běžné. Tvorba takto koncipovaných vzdělávacích programů umožňuje uplatnit s přihlédnutím k našim podmínkám ve výchovné i vzdělávací oblasti zmíněná doporučení orgánů EU a učinit další významný krok ke sblížení se vzdělávacími systémy evropských zemí.

Nová kurikulární reforma zahrnuje několik zásadních principů, které korespondují se záměry EU. Jedná se zejména o následující:

- Princip celoživotního učení (CŽU)
- Návaznost dalšího vzdělávání na počáteční vzdělávání v rámci CŽU
- Vzájemná prostupnost jak v rovině horizontální, tak v rovině vertikální (mezi jednotlivými stupni i obory vzdělání)
- Otevřenost vzdělávacích systémů pro všechny
- Rozšíření sítě informačních a poradenských center dostupných všem
- Vytvoření systému dalšího vzdělání učitelů za účelem získání nových profesních kompetencí
- Postupné vytváření vzdělávacích center CŽU na úrovni krajů

V rovině kurikulárních dokumentů představuje dvoustupňové kurikulum úroveň centrální – státní a lokální – školní.

Státní úroveň kurikulárních dokumentů v současné době představují **rámcové vzdělávací programy (RVP)**, koncipované pro předškolní, základní, střední všeobecné a střední odborné vzdělávání. Vymezují adekvátní vzdělávání pro jednotlivé stupně a obory vzdělání a do budoucna se předpokládá, že budou státním pedagogickým dokumentem závazným pro všechny typy škol.

RVP definují cíle vzdělávání, klíčové kompetence, vzdělávací obsahy, vymezují rámec pro návrh učebních plánů, formulují pravidla pro tvorbu školních vzdělávacích programů, materiální a personální požadavky na obor vzdělání aj.

Školní úroveň představují **školní vzdělávací programy (ŠVP)**, které si budou zpracovávat školy na základě rámcových vzdělávacích programů. Při tvorbě vlastních ŠVP školy zohlední jak reálné možnosti žáků a jejich vzdělávací potřeby, tak i skutečné realizační podmínky v rámci školy a regionu. Zodpovědnost za realizaci ŠVP bude mít škola, čímž bude výrazně posílena její autonomie především v oblasti pedagogické. Bude ale zdůrazněna i profesní kompetence učitelů, kteří se stanou tvůrci a současně i realizátory ŠVP.

V souvislosti s tvorbou nových kurikulárních dokumentů (RVP a ŠVP) v oblasti středního odborného vzdělávání sehraje **významnou roli sociální partneři** (představitelé ze světa práce), kteří budou moci ovlivňovat cíle a obsah vzdělávání na základě kvalifikačních požadavků nejen na národní úrovni (RVP), ale také na úrovni regionální (podklady pro tvorbu a podmínky pro realizaci ŠVP v rámci počáteční profesní přípravy).

Za klíčový aspekt je považována vzájemná spolupráce mezi jednotlivými subjekty na všech úrovních - centrální, lokální i individuální (učitel), její vyváženost a kompetenční jednoznačnost. **Cílem je umožnit školám vytvářet vlastní vzdělávací programy a současně zajistit potřebnou úroveň a srovnatelnost dosahovaných výsledků.**

Z výše citovaných kurikulárních dokumentů vyplývá:

- v souvislosti s realizací nové kurikulární politiky je nezbytné přehodnotit stávající soustavu oborů vzdělání

- a připravit návrh nové soustavy, která by se v průběhu 4-5 let postupně naplňovala prostřednictvím vytvořených RVP pro jednotlivé obory vzdělání,
- důležitým realizačním krokem je ověřování navržené koncepce základních kurikulárních dokumentů prostřednictvím sítě pilotních škol v rámci projektů či rozvojových programů, vyhodnocování a monitorování výsledků, přehodnocení výchozích dokumentů a jejich eventuální úprava na základě zpětné vazby,
  - větší podpora dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků (DVPP) s cílem získání nových kompetencí zejména v oblasti tvorby ŠVP.

Při realizaci nové kurikulární reformy bude klíčovou otázkou spolupráce mezi jednotlivými subjekty zainteresovanými ve vzdělávání a vymezení jejich rolí.

Průběh kurikulární reformy bude vzhledem k její náročnosti procesem poměrně dlouhým. Proto lze předpokládat, že souběžně s ním bude probíhat průběžná inovace současných učebních dokumentů podle potřeb jednotlivých oborů.

V závěrečné části bychom se rádi krátce zaměřili na zemědělské školství a pokusili se nastínit, jakým způsobem by v něm mohly být transformovány aktuální požadavky EU a to zejména z pohledu budoucího odborného profilu absolventa a nejzávažnějších posunů v koncepci odborného obsahu vzdělávacích programů.

Zemědělské školství jako integrální součást českého odborného školství nemůže při realizaci kurikulární reformy postupovat samostatnou cestou. Naopak musí být schopno promítnout do svého systému obecně platné trendy a schválené koncepce. Jde pouze o to vytypovat pro oblast zemědělství nejpodstatnější momenty, které bude nutné akcentovat a vytvořit jim dostatečný prostor při jejich aplikaci.

Pro budoucí profil absolventa platí také uvedená zásada, např. pro vymezení obecných klíčových kompetencí i některých obecně odborných profesních kompetencí. Mezi **obecné kompetence**, které mohou být pro zemědělské obory převzaty, patří zejména:

- demokratický a humanistický přístup,
- komunikativní schopnosti,
- flexibilita, adaptabilita a schopnost samostatně rozhodovat,
- zodpovědně pracovat individuálně i v rámci týmu,
- využívat informační a komunikační technologie (ICT) v praxi,
- orientovat se na trhu práce a v současné legislativě ČR i EU,

- dodržovat požadavky hygieny a bezpečnosti při práci,
- respektovat principy udržitelného rozvoje.

Některé z nich by však měly být s ohledem na podmínky práce v zemědělství zdůrazněny a jen některé, pro zemědělskou problematiku zvláště důležité, doplněny.

Pro větší názornost uveďme příklad: zemědělský technik, ať již bude pracovat v zaměstnaneckém poměru nebo jako samostatný farmář, bude muset být schopen, vzhledem k rychle se měnící situaci na trhu zemědělských komodit a v oblasti finančních zdrojů, využívat ve větší míře prostředky informačních a komunikačních technologií, vyhodnocovat informace, nacházet funkční závislosti při řešení praktických úkolů a samostatně se rozhodovat při hledání výsledných opatření.

Obdobným způsobem bude třeba při vymezení obsahu přípravy diferencovaně přehodnotit proporce odborné složky vzdělání. Důraz se klade převážně na šířeji koncipované obory vzdělání. Podstatná část jejich obsahu zůstane vedle průběžných dílčích inovací ponechána bez větších změn, avšak některé tematické oblasti bude třeba více zdůraznit.

Vydeme-li z předpokládaných opatření souvisejících s očekávaným začleňováním našeho zemědělství do evropských struktur, je zřejmé, že budoucí absolventi budou muset prohloubit své znalosti v **oblasti ekonomické** (např. o možnostech odvětví v jednotlivých výrobních segmentech, o konkrétních zdrojích financování, o postupech při rozbořech výrobních nákladů, o ekonomické náročnosti jednotlivých technologií apod.). Dále vzhledem k prohlubující se tendenci posílení **orientace na trvale udržitelné a multifunkční zemědělství** zdůraznit jeho význam pro **rozvoj venkova** a zaměřit se na **tvorbu a ochranu krajiny**, zvýšit podíl **ekologické problematiky** ve vzdělávacích programech s ohledem na celoevropskou podporu ekologického zemědělství. Díky skutečnosti, že moderní zemědělství se neobjede bez složitých a velmi nákladných **mechanizačních prostředků**, kterými se často vybavují nyní i soukromé farmy, měli by budoucí absolventi tyto stroje nejen znát, ale také je umět obsluhovat a efektivně využívat.

Ve výčtu bychom mohli pokračovat požadavky např. na hlubší zvládnutí nové **zemědělské legislativy**, budoucího systému evidence a statistiky jako podkladu pro financování, **kvalitativního hodnocení výrobků** jako předpokladu jejich úspěšného zpeněžení, **zásad principů pěstování alternativních plodin, pravidel marketingu** a podobně.

Tyto problémy budeme muset brzy konkrétne riešiť pri koncipovaní rámcových i školných vzdelávacích programů. Bude nutné pokusiť sa nájsť optimálne riešenie s cieľom určiť pro každý obor vzdelání základní učivo, ktoré bude tvoriť záväzný spoločný základ. Súčasne bude potreba vytvoriť i dostatečný časový priestor, ktorý bude moci každá škola naplniť špecifickým obsahom umožňujúcim potrebnou mieru špecializácie na základe regionálnych potrieb, podmienok školy a zájmu žáků.

Tento proces bude neľahký a bude mať dlhodobější charakter, ničméně jej musíme bráť jako príležitosť učiniť

významný krok k modernizácii nášho zemédeľského školství a jeho priblížení k evropským trendům.

Rádi bychom využili této příležitosti a požádali pedagogické pracovníky na našich školách v tomto směru o co nejužší spolupráci, protože jde o záležitost historického významu, která se dotýká všech pracovníků zemédeľského, lesnického a potravinářského školství a jeho další budoucnosti.

Ing. Zorka Husová, Ing. Zdeněk Hradil

NÚOV Praha

Počítač a vyučovanie

Práca učiteľa je veľmi náročná a zodpovedná. O tomto tvrdení netreba nikoho, kto v tejto oblasti pracuje, presvedčať. V súčasnosti však, vzhľadom na meniace sa podmienky stavu spoločnosti dochádza k intenzívnemu ovplyvňovaniu práce učiteľa. Ovplyvňuje ju predovšetkým technický rozvoj. Pokúsme sa niektoré podstatné vplyvy súvisiace s touto oblasťou pripomenúť a naznačiť ich dosah na zmenu učiteľovej práce.

V posledných rokoch je slovo informácia jedným z najčastejšie používaných pojmov. Používa sa v najrozmanitejších súvislostiach. Naše storočie, hlavne jeho druhá polovica, je považované za obdobie informačnej explózie. Každú sekundu pribúdajú stále nové poznatky. Množstvo informácií rastie geometrickým radom.

Informácia (lat.) je to správa, zvesť, údaj. Má dvojaký význam:

1. kvalitatívny – v zmysle správy, oznamovania, jej obsahu,
2. kvantitatívny – v zmysle množstva informácie.

Informácie sú nevyhnutné pre akúkoľvek činnosť, teda aj pre vyučovanie ľubovoľného predmetu. Získavanie informácií sa stáva pre učiteľov každodennou nevyhnutnosťou. Rozvoj príslušných vedných oblastí, ktoré vyučujú v zdidaktizovanej podobe, je veľmi prudký. Aby boli nové poznatky čo najskôr k dispozícii, hľadajú sa nové formy ich sprístupnenia. Výkonné zariadenie pre prenos a spracovanie informácií je počítač. Vďaka poklesu cien sa počítače dostali do každej oblasti života človeka a zefektívniili jeho činnosť, nevyhnutným vyučovacím procesom.

Každý deň nášho života je spojený s počítačom. Stretávame sa s ním skoro na každom kroku: v obchodoch, na poštách, v úradoch, v bankách, v školách. Počítače možno

nájsť aj v domácnostiach a to v rôznych podobách (azda najbežnejší je v súčasnosti mobilný telefón). Počítač nám nielen pomáha, ale je aj zdrojom zábavy. Počítač využívame pre jeho vynikajúce vlastnosti – presnosť, výkonnosť a spoľahlivosť.

Efektívna práca s informáciami dnes nie je možná bez počítača. Ak chce učiteľ efektívne využívať moderné technológie a informácie, teda chce efektívne pracovať, musí byť vzdelaný v oblasti počítačov, musí byť počítačovo gramotný. Čo treba rozumieť pod týmto pojmom? Počítačová gramotnosť všeobecne označuje vedomosti o počítačoch, o ich častiach, o tom ako ich používať v špeciálnych situáciách. Počítačová gramotnosť neznamenať byť expertom v elektronike a programovaní. Počítač by sme mali vedieť ovládať tak ako video, rádio, televízor.

Počítačovo gramotní budeme ak sa naučíme nasledovné:

1. Časť počítača a odpovedajúcu terminológiu.
2. Vedieť ohodnotiť hardware a software.
3. Ovládať programy tak, aby počítač vykonával to čo chceme.
4. Efektívne sa učiť a vyučovať s použitím počítača.
5. Vedieť využívať počítačové siete.

Z hľadiska efektívneho získavania informácií pre vyučovacím proces je nevyhnutné, aby sa učiteľ v rozvoji svojej počítačovej gramotnosti dopracoval až do štádia využívania počítačových sietí. Výhodou počítačových sietí je okrem možnosti efektívneho získavania informácií aj spoločné zdieľanie zariadení (napr. veľký pevný disk, tlačiarne, prístup do vzdialených knižníc atď.).

Obrovskou výhodou pre prácu s informáciami v škole je vytvorenie tzv. reálneho informačného prostredia školy

pomocou LAN (lokálnej siete). Je to sieť počítačov v škole. Tento typ siete môže predstavovať niekoľko počítačov vzájomne prepojených a pritom sú úmerne blízko (stovky metrov). O možnostiach informačného prostredia školy sa zmienime v nasledujúcom príspevku.

V dnešnej dobe sme svedkami využívania počítačovej siete INTERNET. Internet využívajú rôzne pracoviská, inštitúcie a agentúry. Užívateľmi Internetu sú ľudia najrôznejších profesií. Internet, ako celosvetová sieť sietí dovoľuje komunikovať medzi sebou miliónom užívateľov. V súčasnej dobe sa odhaduje, že v Internete je zapojených viac ako 3 000 000 počítačov. Internet je zdrojom informácií, ktorý umožňuje napr.:

- prehliadanie vzdialených elektronických knižníc,
- kopírovanie údajových a programových súborov z archívov a databáz rôznych vedných oblastí,
- odoberanie elektronických časopisov a kníh,
- vie zabezpečiť užívateľom rýchlu odozvu na otázky rôzneho druhu (elektronická pošta, diskusné kluby a elektronické konferencie),
- vie taktiež sprostredkovať prístup na výkonné počítače.

Národné siete v Internete sa môžu prezentovať vlastným menom. Slovenská časť Internetu má pomenovanie SANET – Slovenská akademická dátová sieť. V Českej republike sa sieť, ktorá je časťou Internetu nazýva CESNET.

Pod vplyvom prenikania počítačov do vyučovania sa mení aj postavenie učiteľa vo vyučovaní a to nielen v tom smere, že musí byť počítačovo gramotný. Menia sa niektoré jeho funkcie vo vyučovacom procese, niektoré vznikajú. Možno však rátať s tým, že rola učiteľa sa v podstate zachová. Zmeny funkcií učiteľa sa budú týkať buď ich oslabenia, alebo posilnenia.

Oslabia sa funkcie:

- prenášanie informácií, priame sprostredkovanie informácií
- opakovanie, prehĺbovanie a kontrola žiackych vedomostí a zručností,
- budú sa redukovať nudné a rutinné práce spojené s vyučovaním.

Posilnia sa funkcie:

- plánovanie a príprava vyučovacieho procesu,
- analýza a príprava učebného materiálu,
- individuálna práca so žiakmi,
- diagnostikovanie žiackych vedomostí a poradenská služba,
- operácie s technickými zariadeniami a ich servis.

Objavia sa niektoré nové funkcie:

- manažér vyučovacieho procesu,
- partner žiaka, jeho pomocník a rada,
- didaktický programátor,
- technolog v učebných prostriedkoch,
- výskumník v odbore didaktiky.

Pri všetkých týchto zmenách si treba stále uvedomovať, že počítač je iba jedným z materiálnych didaktických prostriedkov, ktoré má učiteľ k dispozícii, že učiteľ aj v budúcnosti zostane určujúcim a rozhodujúcim činiteľom vyučovacieho procesu, a že teda počítač sa bude využívať iba ako prostriedok na dosiahnutie efektívnejších výsledkov. Učiteľ, ktorý môže byť nahradený počítačom si zaslúži, aby ním aj nahradený bol.

Hlavné prednosti počítača pre učiteľa vo výchovno-vzdelávacom procese podľa sú:

1. Možnosť individualizovanej interakcie medzi žiakmi a počítačom, ktorý umožňuje technicky zabezpečiť okamžitú spätnú väzbu, t.j. uplatniť princíp riadenia učebného procesu znalosťou výsledku.
2. Možnosť individualizovať nielen tempo učenia, ale aj jeho obsah.
3. Zníženie podielu neproduktívnych, vedľajších činností žiaka na jeho celkovej učebnej činnosti, čím vzrastá časová hospodárnosť a produktivita základných učebných procesov.
4. Značné prezentačné, najmä zobrazovacie možnosti počítačov, ktoré možno umocniť v kombinácii s inými technickými prostriedkami (video, počítačové siete apod.).
5. Obohatenie motivačných možností u istých skupín žiakov.
6. Možnosť ukladať značné množstvo učebných informácií a rýchly prístup k nim.
7. Možnosť vyhodnocovania chýb a času v učebnom postupe.
8. Možnosť uplatniť lineárny, vetvený a kombinovaný typ programu riadenia učebného procesu.

Pre úspešné zavedenie a rozširovanie výučby podporovanej počítačom musia byť splnené minimálne nasledovné požiadavky:

1. Technické predpoklady – existencia vhodnej, kvalitnej výpočtovej techniky, jej dostupnosť a možnosť jej využitia.
2. Predpoklady primeraného programového vybavenia – vhodný software. Tým treba rozumieť základné programové vybavenie zahŕňajúce jazyky, textové a grafické editory, obslužné programy a aplikačné programové vybavenie tak, aby bolo užívateľsky prístupné. V zahraničí

sú takéto programy dostupné, sú označované ako „user friendly“.

3. Personálne predpoklady – možno ich rozdeliť do dvoch oblastí:
  - a) Problematika technickej pripravenosti učiteľov, táto sa zvyšuje kurzami a školeniami. Taktiež sú k dispozícii odborné materiály a pomôcky.
  - b) Problematika psychologickéj prípravy učiteľov na výučbu podporovanú počítačom. Učitelia majú často nechuť a obavy z kontaktu s výpočtovou technikou, ktorá pre nich predstavuje niečo cudzie, neznáme a z ich pohľadu nepotrebné.

V príspevku nebolo našim cieľom vystihnúť problematiku počítača a školy v plnej šírke. Išlo nám o vypíchnutie niektorých aspektov a súvislostí, ktoré je nevyhnutné mať na pamäti pri zavádzaní počítačov do vyučovacieho procesu. Počítač, s jeho informačnými možnosťami a vyučovanie so všetkými jeho zložkami musia koexistovať vo vzájomne užitočnej symbióze.

Ing. Milan Michálek
Katedra pedagogiky a psychológie FEM SPU

Vyhledáváme na Internetu

IV. díl

Zjednodušeně lze říci, že rozdíl mezi katalogy a servery je v tom, jaká data ukládají ve svých databázích. Zatímco katalog si vytváří databázi odkazů na webové stránky, plnotextové vyhledávače ukládají konkrétní stránky.

Výhody katalogů

1. hierarchická struktura umožňuje postupné zužování dotazu, navádí uživatele, jak dotaz specifikovat
2. kromě odkazu na vyhledanou stránku obsahuje výsledek také její popis. Protože popis i zařídění do určité tematické kategorie vytváří i kontroluje člověk, je obvykle přesnější než u automatické indexace
3. vyhledaných záznamů je většinou méně než u plnotextových vyhledávačů

Nevýhody katalogů

1. může vyhledat jenom ty stránky, které do katalogu zaregistroval autor nebo uživatel
2. zpracuje řádově desetitisíce stránek, zatímco plnotextové vyhledávače jich mají v databázi miliony až miliardy
3. neaktualizuje automaticky databázi, takže často nabízí i nefunkční odkazy. Za aktualizaci odkazu a popisu obsahu stránky je odpovědný ten, kdo stránku zaregistroval

Výhody plnotextových vyhledávačů

1. obsáhne podstatně větší část webu
2. zpracuje stránky do více úrovní, takže je možné dobře vyhledat i tematicky různorodé stránky
3. dokáže prohledávat konkrétní dokumenty, často i jiné formáty než html (doc, xls, ppt apod.)
4. dotazovací jazyk umožňuje použít lepší rešeršní strategii, lépe formulovat dotaz

Nevýhody plnotextových vyhledávačů

1. automatické zpracování a indexace mohou vést k nepřesnému zařídění
2. při obecnějším dotazu vyhledá neúměrné množství stránek
3. je třeba se naučit složitější dotazovací jazyk

Problematika vyhledávání informací na Internetu a stanovení jejich relevance je rozsáhlá. Cílem tohoto miniseriálu bylo poskytnout pouze základní přehled o používaných technologiích a jejich možném využití.

Pro zájemce o podrobnější informace je na našem trhu řada odborných i naučně populárních publikací. Pokud dáváte přednost informačním zdrojům v elektronické podobě, nabízí Internet množství zajímavých webů.

Doporučená literatura:

BRÁZDA JIŘÍ: Internet.cz jak hledat a najít. Grada, 2001

HLAVENKA JIŘÍ: Vyhledávání na Internetu. Computer press, 2002

JONE DENNIS: Jak využívat Internet. Softpress, 2001

ROMAN TOMÁŠ: Vyhledávání dat na internetu. http://www.sszeme-cestesin.cz/06_podpora_vyuky/vyt/internet/vyhledavani_informaci.htm

Vyhledávací servery, jak fungují. <http://www.jakpsatweb.cz/roboti.htm>

ZŠ

Európske okienko

Uhádnete?

- 1) **Spoločná poľnohospodárska politika** je
  - a. spoločnou politikou kandidátskych krajín
  - b. spoločnou politikou členských krajín EÚ
  - c. spoločnou politikou členských krajín EÚ a kandidátskych krajín
- 2) **Princípy Spoločnej poľnohospodárskej politiky sú definované**
  - a. Rímskou zmluvou (1957)
  - b. Amsterdamskou zmluvou (1987)
  - c. Maastrichtskou zmluvou (1993)
- 3) **Jednotný poľnohospodársky trh bol vytvorený v roku**
  - a. 1959
  - b. 1961
  - c. 1962
- 4) **DG – VI Európskej komisie koordinuje oblasť**
  - a. financií
  - b. poľnohospodárstva
  - c. priemyslu
- 5) **Franz Fischler je**
  - a. generálny riaditeľ DG VI
  - b. komisár DG VI
  - c. tajomník DG VI
- 6) **AGENDA 2000 je**
  - a. reformou Spoločnej poľnohospodárskej politiky
  - b. úbor zápisníc z jednaní DG VI
  - c. postup kandidátskych krajín pri preberaní aquis
- 7) **Cieľom regionálnej politiky EÚ je**
  - a. zabezpečenie jednotnej regionálnej politiky
  - b. zabezpečenie sociálnej a ekonomickej rovnováhy regiónov Európskej únie
  - c. zavedenie jednotného trhu
- 8) **Nástrojmi realizácie regionálnej politiky sú**
  - a. štrukturálne fondy
  - b. predvstupové fondy
  - c. štrukturálne fondy, kohézny fond a predvstupové fondy
- 9) **Ktorý program nie je predvstupový nástroj EÚ**
  - a. LEADER
  - b. SAPARD
  - c. ISPA
- 10) **Pre akú oblasť hospodárstva je určený program SAPARD?**
  - a. energetika
  - b. poľnohospodárstvo
  - c. stavebníctvo
- 11) **Kolko štrukturálnych fondov poznáme?**
  - a. 2
  - b. 3
  - c.
- 12) **Ktorý zo štrukturálnych fondov je označený v angličtine skratkou EAGGF?**
  - a. Európsky sociálny fond
  - b. Európsky fond regionálneho rozvoja
  - c. Európskeho poľnohospodársky usmerňovací a garančný fond
- 13) **Kolko sekcií má Európskeho poľnohospodársky usmerňovací a garančný fond?**
  - a. 2
  - b. 3
  - c. 4
- 14) **Cieľ 1 je určený na podporu regiónov s hodnotou hrubého domáceho produktu**
  - a. menej ako 50%
  - b. menej ako 75 %
  - c. viac ako 75%
- 15) **Slovensko okrem Bratislavského kraja dosahuje hodnotu hrubého domáceho produktu**
  - a. menej ako 50%
  - b. viac ako 50%
  - c. viac ako 75%
- 16) **Do Cieľa 1 nepatrí kraj**
  - a. Nitriansky
  - b. Bratislavský
  - c. Žilinský

17) Pre Slovensko bol na Kodaňskom sumite zo štrukturálnych fondov a kohézneho fondu potvrdený objem finančných prostriedkov z EÚ na roky 2004-2006 vo výške

- a. 2,900 miliardy EUR
- b. 1,56 miliardy EUR
- c. 156 miliónov EUR

18) Pre oblasť poľnohospodárstva a rozvoja vidieka sú z EÚ určené na roky 2004–2006 finančné prostriedky vo výške

- a. 252 mil. EUR, čo je 24 % objemu štrukturálnych fondov
- b. 447 mil. EUR, čo je 43% objemu štrukturálnych fondov
- c. 56 mil. EUR, čo je 5% objemu štrukturálnych fondov

19) Koľko Sektorových operačných programov naväzuje na Národný rozvojový plán?

- a. 1
- b. 2
- c. 3

20) Čo znamená skratka IACS?

- a. Integrovaný administratívny a kontrolný systém
- b. Implementácia agrárnej politiky
- c. Integrovaná kontrola rastlín

21) Kvóta výmery plodín na ornej pôde pre Slovensko je

- a. 1 003 469 ha
- b. 1 485 000 ha
- c. 526 000 ha

22) Referenčný výnos (obilný ekvivalent) je pre Slovensko

- a. 3,5 t/ha
- b. 4,06 t/ha
- c. 4,16 t/ha

23) Priame platby vyplácané poľnohospodárom z Európske únie dosiahnu v roku 2004 úroveň

- a. 25%
- b. 35%
- c. 45%

Správne odpovede:

1 b, 2 a, 3 c, 4 b, 5 b, 6 a, 7 b, 8 c, 9 a, 10 b, 11 c, 12 c, 13 a, 14 b, 15 a, 16 b, 17 b, 18 a, 19 c, 20 a, 21 a, 22 b, 23 a

Pripravila: Ing. Margita Štefániková

Informační centrum Evropské unie

při Delagaci Evropské komise v České republice

Stručné zprávy z EU

Ekologické označení Květina pomáhá spotřebitelům v EU zvolit ekologickou dovolenou

Spotřebitelé mají nyní možnost se podle označení Květina orientovat ve výběru ekologicky zaměřených hotelů, penzionů, ubytoven pro mládež a dokonce horských chat. Od 1. května 2003 mohou firmy, zabývající se prodejem ubytovacích kapacit v cestovním ruchu po celé Evropě, požádat o ekologické označení EU, které vyjadřuje míru jejich výkonnosti v oblasti ochrany životního prostředí, Evropští spotřebitelé dlouhodobě spoléhají na to, že označení Květina jim pomůže najít „zelenější“ produkty. Poprvé však Evropská Komise přijala ekologická kritéria na sektor služeb. Další podrobnosti najdete na těchto účelových webových stránkách:

<http://europa.eu.int/ecolabel>

<http://www.eco-label-tourism.com>

<http://www.eco-label.com>

Evropský rok vzdělání sportem 2004: Komise vypsala výběrové řízení na projekty

Posílení partnerství mezi světy vzdělání a sportu, větší uplatnění sportovních hodnot ve školství a integraci, zvýšení podílu dobrovolné práce ve sportu – to jsou jen některé cíle Evropského roku vzdělání sportem 2004. Tento Evropský rok, během něhož se koná několik významných sportovních akcí včetně evropského fotbalového mistrovství Euro 2004 v Portugalsku a olympijských her v Aténách, dostal od Evropského parlamentu a Rady do rozpočtu 11,5 mil. eur. Část těchto prostředků bude využita na podporu opatření a projektů na úrovni Společenství i na místní úrovni, na něž Komise právě vypsala výběrové řízení.

http://europa.eu.int/comm/sport/index_en.html

Zprávy o rozšíření

Slovensko v táboře příznivců EU

Ve dnech 16. a 17. května se k urnám dostavila k hlasování v referendu o přistoupení Slovenské republiky k EU více než polovina slovenských voličů a téměř všichni hlasovali pro vstup. Z těch, kteří hlasovali, se jich ve prospěch vstupu země do EU vyjádřilo více než 90 %. Občané všech pěti zemí, kde dosud bylo obyvatelstvo na názor na členství v EU dotázáno, tak jednoznačně této myšlence vyjádřili podporu.

Česká republika přidala své Ano přistoupení k EU

Do volebních místností se ve dnech 13. – 14. června dostavilo 55,2 % voličů a 77,3 % z nich hlasovalo pro. Otázka v referendu zněla: „Souhlasíte s tím, aby se Česká republika stala členským státem Evropské unie podle Smlouvy o přistoupení České republiky k Evropské unii?“

Referendum v České republice znamená, že sedm z deseti přístupujících států již jasně deklarovalo souhlas s členstvím v EU. Referenda se ještě mají konat v Estonsku dne 14. září a v Lotyšsku dne 20. září. Na Kypru se referendum konat nebude.

Nové projekty v České republice navýšily financování ze strany EU na 1,48 mld. eur

Bylo podepsáno finanční memorandum týkající se národního programu Phare pro Českou republiku na rok 2003. Memorandum zajišťuje prostředky ve výši 38,5 mil. eur na poradenství, školení a vybavení určené na pomoc České republice pro dokončování příprav na členství v EU. Investice se zaměřují na prioritní oblasti včetně zadávání veřejných zakázek, boje proti hospodářské kriminalitě, zavedení finanční kontroly a zajištění vzájemného uznávání kvalifikace.

V rámci tohoto programu jsou ve čtvrté skupině projektů prostředky také na projekty zaměřené na nezávadnost potravin a krmiv, zlepšení fytosanitární péče, zavedení ekologických norem EU...

EU brzy zahájí financování meziregionální spolupráce s přístupujícími státy

Od 1. ledna 2004 – tedy čtyři měsíce před vstupem do EU – bude moci deset přístupujících států začít využívat rozvojové regionální financování EU v oblasti meziregionální spolupráce. K tomu slouží program INTERREG IIC zaměřený na vzájemné hledání partnerských regionů. Program pomáhá regionům z celé Evropy spolupracovat

a vyměňovat si zkušenosti v otázkách regionálního rozvoje. Probíhá v letech 2002 až 2006. Po vstupu nových členských zemí přibude v EU devět nových vnitřních hranic a patnáct nových vnějších hranic.

Komise připravuje novou Strategii prevence a recyklace odpadu

Evropská komise přijala Sdělení nazvané „Na cestě k tematické strategii předcházení a recyklace odpadu“. Toto sdělení zahajuje širokou debatu o budoucí politice EU v této oblasti. Vyzývá všechny zainteresované strany, aby připomínkovaly možnosti dalšího vývoje, nastíněné v tomto Sdělení. Tyto možnosti představují zejména otázky jako: jak se vyhnout produkování odpadu, jak snížit užívání zdrojů a který odpad recyklovat. Na základě získaných poznámek stanoví Komise své vlastní definitivní cíle pro prevenci a recyklaci odpadu a rozhodne, jaká opatření navrhne ke konečnému schválení Radou a Evropským parlamentem.

Výhrady auditorů EU k pomoci poskytované v rámci twinningových a ekologických programů

Twinningové projekty EU realizované s kandidátskými zeměmi nesplnily očekávání, tvrdí Evropský účetní dvůr. A pomoc na podporu budování institucí v kandidátských zemích v oblasti ochrany životního prostředí „byla jen částečně úspěšná“, uvádí se v jeho zprávě.

Zpráva o twinningu – hlavní nástroj EU na podporu budování institucí v kandidátských zemích – konstatuje, že programy významným způsobem pomohly v přebírání práva EU, „ale poněkud méně při jeho zavádění a prosazování“.

Na základě twinningových programů byly financovány dočasné pobyty stovek úředních činitelů a odborníků z EU 15 v kandidátských zemích.

Předpokládalo se, že po ukončení twinningových projektů budou kandidátské země schopny splnit požadavky příslušné legislativy EU. Interakce mezi četnými veřejnými správami zapojenými do twinningu vede k administrativní složitosti, která zeslabuje účinnost a efektivnost. Mezi zjištěné problémy patří například stále ještě dlouhé prodlevy mezi posouzením potřeb a realizací projektu, jakož i komplikovaný platební systém.

Promarněné šance v přístupujících státech?

Samozvaná aliance s názvem Pro Europe Alliance přivítala programy zavedené v sedmi přístupujících státech na organizaci sběru, třídění a druhotného využití použitých

obalů. Aliance – celoevropské seskupení národních programů hospodaření s obalovým odpadem – však zdůrazňuje, že odpadové hospodářství v mnoha přístupujících zemích „se téměř výlučně provádí pouhým skládkováním, kdy podíl recyklace je zanedbatelný a moderních kapacit na využití odpadu k výrobě energií je málo nebo vůbec neexistují“.

Názory Aliance přicházejí v reakci na zamýšlenou revizi směrnice o obalech a o obalových odpadech, která podle Aliance bude „doufejme během příštích týdnů dopracovaná“ tak, aby tento obor měl dostatek času se připravit na „nové a velmi ambiciózní cíle recyklace a druhotného využití odpadů“. Návrh na novelizaci směrnice z roku 1994 zvyšuje celkový minimální cíl recyklace z 25 na 55 %.

Akreditace poradců ministerstva zemědělství

Koncem loňského roku byla vydána směrnice s rezortní působností o akreditaci poradců ministerstva zemědělství ČR s cílem ověřit a garantovat odbornou způsobilost zemědělských poradců vedených v registru poradců ministerstva zemědělství.

Účelem je zajistit kvalitní poradenské a informační služby pro podnikatelské subjekty v rámci programů podporovaných v resortu zemědělství z veřejných prostředků. Akreditace prověří odborné znalosti poradců, které se vztahují k poradenství poskytovanému v rámci oborů rezortních činností.

Obory akreditace jsou rostlinná výroba, živočišná výroba, ekologické zemědělství, zemědělská technika a stavby, zemědělská ekonomika a řízení, zahradnictví a sadovnictví, lesní hospodářství a myslivost, vodní hospodářství, potravinářství a výživa. Ministerstvo zemědělství ČR má pravomoc měnit obory akreditace na základě rozvoje vědních oborů a potřeb praxe.

Akreditační řízení zajišťuje správce registru, kterým je Ústav zemědělských a potravinářských informací v Praze 2, Slezská 7.

Přihlášky poradci podávali do 28. 2. 2003 a do akreditačního řízení bylo letos zařazeno 134 poradců, kteří splnili kritéria požadovaná směrnicí. Poradci se přihlásili do těchto oborů: rostlinná výroba, živočišná výroba, zemědělská ekonomika a řízení, ekologické zemědělství, zemědělská technika a stavby a vodní hospodářství.

Co akreditace poradcům přinese?

Ministerstvo zemědělství vydá po úspěšném absolvování poradci akreditační certifikát. Po získání akreditačního certifikátu vyznačí správce registru poradci obor akreditace v registru poradců ministerstva zemědělství. Poradce má právo být zapojen do poradenských programů finančně podporovaných ministerstvem. Další výhodou je možnost účastnit se odborných vzdělávacích akcí pořádaných s finančním příspěvkem

ministerstva. Akreditovaný poradce je veden v registru v souladu s platností akreditačního certifikátu po dobu 5 let.

Kolik stojí akreditační řízení ?

Žadatel o akreditaci uhradil v roce 2003 účastnický poplatek 1410 Kč, ostatní náklady na akreditační řízení budou hrazeny ministerstvem zemědělství.

Co přinese akreditace zemědělcům ?

V registru poradců zemědělci a další zájemci o poradenské služby najdou kontakty na akreditované poradce, odborníky, kteří osvědčili ministerstvu zemědělství nejen své odborné, ale i komunikační dovednosti a jsou seznámeni s agrární politikou státu, s implementací Národního programu přípravy ČR na členství v EU a mají přehled o legislativě národní i EU. Tito akreditovaní poradci budou mít na internetových stránkách správce registru www.agroporadenstvi.cz uveden obor, ve kterém byli akreditováni. Sami akreditovaní poradci uvedou další odbornosti, ve kterých poskytují poradenské služby a region své působnosti.

Je předpoklad, že s nadcházejícím vstupem do EU vzroste důležitost poradenských služeb poradenského systému ministerstva zemědělství v rámci oborů rezortních činností a četnost kontaktů poradců se zemědělci.

Kde najdete informace o akreditaci ?

Plné znění směrnice a veškeré další informace k probíhající akreditaci je zveřejněno na www.mze.cz a www.agroporadenstvi.cz a je zveřejněno ve Věstníku Ministerstva zemědělství ČR v lednu 2003.

Informace o akreditaci poradců na ministerstvu zemědělství poskytuje Ing. Urbanová (tel.: 221 812 253), v Koordinačním centru pro poradenství Ústavu zemědělských a potravinářských informací Ing. Drozdová (tel.: 227 010 408).

Ing. Jitka Drozdová, UZPI Praha

Príprava a realizácia projektov rozvoja vidieka

19. až 23. mája 2003 sa na pôde Agroinštitútu Nitra uskutočnil kurz „Plánovanie a realizácia projektov rozvoja vidieka“, zrealizovaný v spolupráci s Izraelskou ambasádou vo Viedni a Centrom pre medzinárodnú spoluprácu MZV Izraela (MASHAV).

Prednášky viedli lektori z Izraela - Dr. Yoram Mitki a Yoram Porat, MSc., ktorí majú dlhoročné a bohaté skúsenosti v oblasti prípravy a tvorby projektov v teoretickej aj praktickej rovine.

Kurzu sa zúčastnilo 24 odborníkov z rôznych organizácií a inštitúcií, zainteresovaných do tvorby projektov rozvoja vidieka. Obsah kurzu bol rozdelený na teoretickú a praktickú časť. Z teoretickej časti možno spomenúť témy ako

identifikácia projektov rozvoja vidieka, analýza projektov, kľúčové fázy a mechanizmy realizácie projektov, metódy a nástroje hodnotenia projektov, manažérske a sociálne aspekty prípravy a realizácie projektov. V rámci praktickej časti jednotliví účastníci vypracovali modelové príklady projektov rozvoja vidieka, ktoré boli odprezentované na záver kurzu.

Na ukončení kurzu sa okrem zástupcov Agroinštitútu zúčastnila aj zástupkyňa Izraelskej ambasády vo Viedni, vedúca misie, pani Galit Ronen. Kurz bol zo strany účastníkov hodnotený vysoko pozitívne, hlavný organizátor akcie Agroinštitút Nitra plánuje do budúcnosti ďalšiu spoluprácu s izraelskými inštitúciami pri príprave vzdelávacích akcií.

Ing. Peter Vnučko, Agroinštitút

Česko-dánska spolupráca v oblasti EVO

Ve dňoch 21. a 22. května t. r. se v České republice uskutočnila návšteva dánskej delegácie, ktorá v rámci česko-dánskeho projektu zisťovala možnosti v oblasti spolupráce v **environmentální výchově, vzdělávání a osvětě (EVVO)**.

Za dánskou stranu se jednání zúčastnili J. Thussen (ministerstvo školství), dále B. Jensen a O. Nilsen (oba Selandia College, Slagelse).

Dánská delegace byla první den přijata Ing. V. Šrámkem, ředitelem odboru středního a vyššího odborného vzdělávání (23) MŠMT ČR, dále se jednání účastnili pracovníci odboru zahraničních vztahů a evropské integrace dr. M. Hu-

šek a dr. I. Mašková, pracovníci odboru 23 Mgr. P. Husník a dr. V. Krieg, NÚOV byl zastoupen dr. V. Bucharovou.

Po přijetí na ministerstvu školství dánská delegace navštívila společně se zástupci MŠMT ČR a NÚOV čtyři školy: SOŠ OTŽP ve Veselí n/Lužnicí a SRŠ a VOŠ VHE ve Vodňanech, druhý den SOŠ OOŽP Schola Humanitas v Litvínově a SOŠT a SOU sklářské v Teplících.

V průběhu jednání s vedoucími pracovníky škol byla hledána (a nalézána) témata případné spolupráce mezi našimi středními odbornými školami a dánskou Selandia College, jež má ve své vzdělávací nabídce organizaci různých kursů

nejen v oblasti životního prostředí, ale i zemědělství, zahradnictví a lesnictví, dále laboratorní technologie a kontrola kvality... Konkrétní formy spolupráce budou dohodnuty přímo mezi jednotlivými školami a dánskou stranou.

Problémem je, že s ohledem na náš případný vstup do Evropské unie je spolupráce časově omezena právě datem našeho přijetí do EU, čímž naše republika ztratí pro dánské partnery svou stávající exkluzivitu.

VK

Bude nám svatý Petr nakloněn?

Tuto otázku jsme si kladli v uplynulých dnech my všichni, kteří jsme spolu se svými žáky připravovali bohatý program na páteční dopoledne dne 23. května. Ptáte se, co že se to konalo u nás na Středním odborném učilišti v Horkách nad Jizerou? V rámci programu **Aktivitou proti drogám** jsme se rozhodli zaútočit proti tomuto nepříteli č. 1 způsobem netradičním, ale jak výsledek ukázal, velmi účinným.

Neseděli jsme se svými žáky v učebnách, neposlouchali jsme přednášky odborníků, během celého dopoledne nepadly výrazy jako pervitin, kokain či podobné jiné „lahůdky“.

Řekli jsme si totiž, ve shodě se známým rčením: „Kdo si hraje ..., Kdo se baví – nefetuje“.

Do přípravy Dne „D“ jsme se zapojili všichni – vedení školy v čele s ředitelem Ing. Vratislavem Moravou, celý pedagogický sbor včetně vychovatelek domova mládeže, kuchařky školní jídelny, pracovníci ekonomického úseku i všichni správní zaměstnanci učiliště a hlavně naši žáci.

Program se připravoval dlouho dopředu, obzvláště poslední týden byl přímo hektický. A pak to začalo!

Byl odstartován číšnícký běh! Se zájmem jsme potom všichni sledovali přehlídku modelů, zhotovených a předváděných autorkami oděvních návrhů. Defilovali před námi adepti soutěže Gentleman 2003, dobře jsme se bavili při vtípných reakcích mláďenců na moderátorčiny otázky. S napětím jsme tipovali, která z dvanácti půvabných dívek si odnese onu pověstnou korunku Miss Horky 2003 (spolu s dalšími více než atraktivními cenami).

Přímo bouřlivý ohlas obecenstva i spravedlivé a nestranné poroty sklídily volné disciplíny uchazečů o tituly. No, sami si to představte: Ukázka z dřívějších Celostátních spartakiád precizně a s citem parodovaná našimi „nástavbaři“ (= studenty nástavbového maturitního studia Podnikání

v oborech obchodu a služeb), jimž asistovali jejich kolegové ze třídy v pionýrských krojích s typickým dobovým rozvinutým transparentem, to vše za zvuků autentické spartakiádní písničky.

Náhle jsme všichni zaskočeni: Do brány vjíždí krásný černý vůz. Kdo to je? Co se děje? To se ptáme mezi sebou i každý sám sebe v duchu. Ale na odpověď nečekáme dlouho. Svou návštěvou nás poctila hraběnka von Braunecke. Nejprve vystupuje hbitý šofér v elegantním šedém obleku, s úklonou otevírá dveře vozu a vystupuje štíhlá vysoká dáma na ještě vyšších podpatcích, přímo se vznáší kolem publika i poroty ve svém jarním kostýmku s apartním kloboučkem a nezbytnými rukavičkami. Vznešeně nám pokyne, pošle vzdušný polibek a odjíždí. A že nejen šofér, ale i „baronka“ jsou ve skutečnosti dva hoši, dobří kamarádi, to jen umocňuje spontánní smích a bouřlivý potlesk všech přítomných.

Na uklidněnou se zaposloucháme do písni skupiny Davidovci, jejímž jádrem jsou naši žáci, a která svými vstupy doprovází celý program. Následují scénky, tanec, výkony sportovců. A je tu Teleshopping – opět salvy smíchu.

Potom vyhlášení vítězů – rozdávají se ceny, ceny a ceny. Je jich hodně a jsou to opravdu Ceny. I svatý Petr nám podstatně přispěl. Vždyť celý program se odehrával na stylovém nádvoří renesančního zámečku, kde je budova našeho učiliště. Ani se nechce domýšlet, co by bylo, kdyby se náhle rozpršelo... Ale svatý Petr zřejmě zemědělcům přeje, takže vyslyšel asi prosby nás všech o hezké počasí.

Skončil Den proti drogám 2003, ať žije Den proti drogám 2004!

Naděžda Kumpoštová
SOUz a U Horky nad Jizerou

Žiaci zo stredných škôl pôdohospodárskeho zamerania súťažili

Súťaže odborných zručností žiakov stredných škôl (SOŠ, SOU, ZSS) sa považujú za významnú a neoddeliteľnú súčasť výchovno-vzdelávacieho procesu, predovšetkým praktického vyučovania.

Ministerstvo pôdohospodárstva SR prostredníctvom jeho priamoriadenej organizácie Agroinštitútu Nitra – Odboru stredného odborného vzdelávania **podporilo** v šk. r. 2002/2003 ich ďalšie rozvíjanie, ako jednu z hlavných aktivít súvisiacu s odborným vzdelávaním a prípravou mládeže na povolanie, ktoré garantuje po vzájomnej dohode a v spolupráci s Ministerstvom školstva SR, vyššími územnými celkami, Slovenskou poľnohospodárskou a potravinárskou komorou.

Ich poslaním a prioritou bolo podporiť a rozvíjať aktivitu žiakov, rozvíjať ich schopnosti, vedomosti, zručnosti a návyky. Sú ukázkou výnimočného talentu žiakov pri zvládnutí odbornej problematiky povolania, pre ktoré sa pripravujú vo výchovno-vyučovacom procese, podľa príslušnej profilácie študijných a učebných odborov.

Agroinštitút v Nitre – Odbor stredného odborného vzdelávania, z poverenia MP SR, v spolupráci s usporiadajúcimi strednými školami organizačne a odborne garantoval celoslovenské súťaže odborných zručností žiakov SŠ pôdohospodárskeho zamerania (aj so zahraničnou účasťou) v študijných a učebných odboroch s profiláciou **záhradníckych a mechanizačných činností**.

V poradí už **8. ročník celoslovenskej floristickej súťaže** odborných zručností žiakov SŠ (ZSS, SOU, SOŠ) učebných odborov záhradník; viazač – aranžér kvetín; predavač – záhradnícky tovar a potreby a študijných odborov záhradníctvo; záhradníctvo – viazanie a aranžovanie kvetín, vo viazaní a aranžovaní kvetín „**Jarná tematika**“ sa uskutočnil **6. mája 2003** v Združenej strednej škole záhradníckej a poľnohospodárskej v **Kravanoch nad Dunajom**.

Súťažilo 21 žiakov zo 7 stredných škôl záhradníckeho zamerania (SOUP Košice-Barca, ZSSZaP Kravany nad Dunajom, ZSSZ Malinovo, SZÁŠ Piešťany, ZSSP Pruské, ZSSP Želovce, KSZI Budapešť).

Súťažné úlohy:

1. Jarný venček (45 min.)
2. Voľné aranžmá – príchod jari – fantázia (90 min.)

Pri druhej súťažnej úlohe boli určené podmienky v dodržaní priestorových parametrov súťažnej práce a označenie svojho ideového zámeru „fantázia“ – písomne.

Súťažiť mohli traja žiaci 1. – 3. ročníka riadneho denného štúdia učebných odborov a traja žiaci 1. – 4. ročníka v príslušnom študijnom odbore, ktoré zároveň tvorili družstvo. Organizátor a usporiadateľ zabezpečili rovnaké podmienky pre plnenie súťažných úloh. Súťaž bola anonymná a žiaci súťažili pod vyžrebovanými číslami. Priebeh a výsledky súťaže hodnotila hodnotiacia komisia podľa stanovených „Platných kritérií pre hodnotenie floristických súťaží“. Technické spracovanie – 50 b., umelecký dojem – 50 b. Jednotlivec mohol dosiahnuť za každú súťažnú úlohu 100 bodov. Nedodržanie kritérií (v 2. súťažnej úlohe) a podmienok sa odzrkadlilo v bodovom hodnotení jednotlivých súťažných úloh.

Témy boli veľmi zaujímavé a potvrdili to, že rastlinný materiál aktívne zasahuje do života človeka, veľmi priaznivo pôsobí na citové vzťahy medzi ľuďmi a je naozaj symbolom príchodu jari.

VÝSLEDKY SÚŤAŽE

Jednotlivci

1. *súťažná úloha: „Jarný venček“*

1. Štefan Sloboda – ZSSZ Malinovo	280 bodov
2. Iveta Ballanová – ZSSZ Malinovo	271 bodov
3. Miroslava Behrová – SZÁŠ Piešťany	267 bodov

2. *súťažná úloha: „Voľné aranžmá“ – príchod jari (fantázia)*

1. Szilvia Sziláviková – ZSSZaP Kravany nad Dunajom	276 bodov
2. Štefan Sloboda – ZSSZ Malinovo	275 bodov
3. Peter Kučerík – SZÁŠ Piešťany	263 bodov

Družstvá

1. ZSSZaP Kravany nad Dunajom	1 505 bodov
2. ZSSZ Malinovo	1 496 bodov
3. SZÁŠ Piešťany	1 346 bodov

V SOUP Nová Baňa sa deň s dátumom **4. jún 2003** začína neobvykle. Celá škola žila udalosťou, ktorá bola pripravená niekoľko týždňov vopred. Scenár overený už v pred-

chádzajúcich rokoch sa začal odvíjať hneď zrána. Chystali sa tu práve odštartovať celoslovenskú súťaž v odborných zručnostiach žiakov stredných škôl s pôdohospodárskym zameraním „Jazda zručnosti s traktorom a prívesom“, ktorá sa konala pod odbornou záštitou Agroinštitútu Nitra. Všetci členovia organizačného výboru boli na svojich miestach. Súťažiaci plní napätia a povzbudzovaní svojimi pedagógmi čakali na odštartovanie súťaže. Na trupoch súťažiacich chlapcov sa skveli vyžrebované poradové čísla od jednotky až po trinástku. Každú školu, ktorá sa prihlásila do súťaže prezentoval len jeden súťažiaci. O to väčšiu zodpovednosť cítili chlapci na svojich pleciach, veď súťaže sa zúčastnili len tí najlepší zo škôl. Pre pedagógov to opäť znamenalo prezentáciu úrovne ich výchovno-vzdelávacej práce. Chlapci študijných odborov mechanizácia poľnohospodárstva, agropodnikateľ, mechanik opravár a mechanizátor rastlinnej výroby si počínali veľmi zručne. Členovia hodnotiacej komisie pozorne sledovali každý pohyb súťažiaceho, a výsledok? Ten sa objavil na výsledkovej listine v podobe počtu pridelených bodov u každého súťažiaceho. Hodnotená bola predovšetkým kvalita vykonanej úlohy: „Pracovný postup pri jazde zručnosti“ (možnosť získať 100 bodov, časový limit 10 minút) a „Cúvanie traktora s prívesom“ (možnosť získania 50 bodov, časový limit 6 minút) a v druhom rade bol hodnotený aj čas, za ktorý bola úloha vykonaná. A ako to vyzeralo na výsledkovej listine?

1. Ondrej Frišlovič – ZSŠPo Ivanka pri Dunaji 200 bodov
2. Karol Ugróczky – SOUP Šamorín 197 bodov
3. Jozef Pšenák – SOUP Hurbanovo 182 bodov
4. Jaroslav Baláž – SOUP Nová Baňa 178 bodov
5. Róbert Magyar – SOUP Šahy 170 bodov

Chlapcov umiestnených na prvých piatich miestach čaká ešte celoslovenské finále, ktoré sa bude konať 11. septembra 2003 v Kaplnej, ako súčasť 8. majstrovstiev SR v orbe. A čo povedať na záver? Chlapcom držíme palce, aby v celoslovenskom finále uspeli čo najlepšie a usporiadateľom patrí veľká vďaka za vydarenú akciu.

Vítaných jednotlivcov a družstvá v jednotlivých súťažiach ocenil Agroinštitút a spoluorganizátor diplomom a hodnotnými vecnými cenami.

Podakovanie za optimálne vytvorené podmienky pre uskutočnenie súťaží si zaslúžia obe usporiadajúce školy ZSŠZaP Kravany nad Dunajom a SOUP Nová Baňa, pod vedením svojich riaditeľov, ale i ostatní zamestnanci týchto SŠ, ktorí sa na ich realizácii podieľali.

Nemalá vďaka patrí aj sponzorom, ktorých príspevky vo veľkej miere napomohli v realizácii týchto aktivít.

Uskutočnené súťaže odborných zručností priniesli množstvo skúseností a inšpirácií nielen samotným žiakom a ich pedagógom, ale i všetkým účastníkom, ktorí sa o danú problematiku zaujímajú.

Ing. Peter Barboriak, Ing. Gabriela Páleníková
OSO V – Agroinštitút Nitra

**Zepťete se, na co chcete,
INFOPULT vám odpoví.**

Tel.: 227 010 227

Výsledky oblastních kol Jízdy zručnosti

Po úspěšném loňském zahájení Jízdy zručnosti traktorem s přívěsem se opět v jarních měsících uskutečnil druhý ročník soutěže, která rychle získává na popularitě. Soutěž připravuje vydavatelství odborných zemědělských časopisů vždy ve spolupráci s pořádatelkou školou. Účastníky soutěže jsou žáci zemědělských škol, diváky odborná i laická veřejnost. Školy samy podle svých možností a představ spojují soutěžení s přehlídkou zemědělské techniky i propagací své školy.

V letošním roce proběhlo 5 oblastních kol po celé České republice – představujeme vám místa konání a vítěze.

10. 4. 2003 – ISŠ Cheb

1. Petr Kasal, SOU Podbořany
2. Jan Maršík, SOU Podbořany
3. Michal Zábran, SOU Bor u Tachova
4. Martin Šimice, SOU Kralovice

15. 4. 2003 – SOU Blatná

1. Miroslav Srb, SOU Blatná
2. Lukáš Matějovský, SOŠ Benešov
3. Milan Svoboda, SOU Dačice
4. Pavel Fiala, SOŠ Břežnice

29. 4. 2003 – SOŠ Vyškov

1. Miloš Král, SOU Lipník nad Bečvou
2. Martin Houšť, SOŠ Vyškov
3. Zdeněk Spurný, SZeŠ Olomouc
4. Michal Volný, SOU Frýdek-Místek

6. 5. 2003 – ISŠ Světlá nad Sázavou

1. Luboš Rut, ISŠ Světlá nad Sázavou
2. Jaroslav Kalina, ISŠ Světlá nad Sázavou
3. Daniel Pech, SZeŠ Humpolec
4. Martin Kosielski, SOU Třebíč

(Na 3. místě se v soutěži umístil Pavel Komůrka ze Světlé nad Sázavou, ale pro finálové soutěžení přenechal své místo účastníkům z dalších škol.)

15. 5. 2003 – SOU Hlušice

1. Lukáš Jaček, SOU Hlušice
2. Michal Spilko, SOU Hlušice
3. Ondřej Hroudka, SOU Hlušice
4. Josef Struhovský, ISŠ Jesenice

Do finále postupují vždy první čtyři z každého oblastního kola. Finále soutěže proběhne na ZEMI ŽIVITELCE 2003. Na shledanou v Českých Budějovicích!

Vo Welse opäť tretí

V dňoch 16. – 19. mája sa uskutočnil medzinárodný veľtrh pekárstva a cukrárstva európskeho významu OBA 2003 v Rakúskom Welse. Žiaci Združenej strednej školy potravinárskej z Bratislavy sa už po druhýkrát zúčastnili tohto významného podujatia. Spolu s partnerskými školami v rámci projektu Leonardo vystavovali v spoločnej expozícii priamo vo vstupnej hale veľtrhu. Svoje pekárské a cukrárske umenie prezentovali v modernej pekárni, ktorá bola súčasťou spoločnej expozície.

Na súťaži „Mládeže Európy pečie kreatívne snacky“ dosiahli tak ako v roku 2001 výborné tretie miesto. Tentokrát s tvarohovými pagáčmi a kukuričným pečivom. Kým tvarohovými pagáčmi je škola „preslávená“ v širokom okolí, kukuričné pečivo je novinka. Práve tento vý-

robkov mimoriadne zaujal prominentnú porotu. Krehké, chuťovo vyvážené pečivo s prídavkom kukuričnej zmesi a tekvicových jadierok malo okrem príjemných sensorických vlastností aj významnú výživovú hodnotu. Karotén, stopové minerálne látky, hlavne selén, esenciálne mastné kyseliny, vitamín K sú predovšetkým pre svoje antioxidantné účinky pre ľudský organizmus veľmi potrebné.

Príprava žiakov aj v súlade s moderným výživovým trendom a výroba tzv. funkčných potravín je pomerne novým prvkom vo výchovno-vzdelávacej práci školy. O to viac poteší takéto prestížne ocenenie.

Ing. Katarína Klimová

Tabák na SOU a OU Opočno

Na konci května vysazovali žáci druhého ročníku oboru Květinářské práce – květinářské a aranžérské práce v areálu učiliště předpěstované rostlinky tabáku. Nejedná se však o nelegální pěstování, ale o projekt „Ozon“, do kterého se naše škola letos zapojila.

Ozon je zvláštní plyn. Pokud se vyskytuje vysoko v atmosféře, chrání nás rozhodujícím způsobem před škodlivými slunečními paprsky. Avšak nachází-li se při povrchu Země, poškozují jak lidské zdraví, tak životní prostředí. Ozon, který se vyskytuje při povrchu Země, nazýváme „přízemním ozonem“, abychom jej odlišili od vrstvy ozonu, vyskytující se vysoko v atmosféře. V přízemní vrstvě vzniká ozon z oxidů dusíku a z nespálených uhlovodíků, za účasti slunečního záření. Dva nejběžnější zdroje těchto látek představují výfukové plyny spalovacích motorů a zplodiny vzniklé při spalování fosilních paliv v průmyslu.

Již od roku 1992 sledují žáci na mnoha místech v celé České republice výskyt ozonu v přízemní vrstvě atmosféry. Pomáhají tak zlepšit stav životního prostředí. Množství ozonu se měří pomocí tabákových rostlinek, které jsou „měřicími stanicemi“. Tyto rostlinky jsou velice citlivé a na jejich listech se objevují skvrny signalizující poškození ozonem. Aby bylo možno srovnat výsledky z celého území naší republiky, je třeba sledovat rostliny ve stejném čase.

Na začátku března žáci vyseli semínka tabákových rostlin speciálně vyšlechtěných pro pozorování koncentrací ozonu.

Po vyklíčení byly sazeničky po dobu 10 týdnů pěstovány ve skleníku. Po krátkém otužování byly přesazeny na vhodné místo venku. V červnu bude probíhat čtyřikrát měření poškození rostlin přízemním ozonem a výsledky budou zaslány k celkovému vyhodnocení. Průběh a výsledky měření uvedeme v některém z příštích článků.

Na fotografii žákyně při přesazování sazenic tabáku pod odborným dohledem paní Hyjánkové, mistrové odborného výcviku.

MI

Súťaž mladých bonitérov

Stredná poľnohospodárska škola v Michalovciach v spolupráci so Slovenským chovom Slovenského strakatého dobytká usporiadala 15. mája 3. medzinárodnú súťaž mladých bonitérov.

Dipl. Ing. Ivan Bogdányi vedúci plemennej knihy priblížil históriu a súčasnú situáciu chovu simentalizovaných plemien dobytká v európskych krajinách. V teoretickej časti o lineárnom hodnotení Ing. Matúš Hlaváč vysvetlil študentom, súťažiacim, zootechnikom a odborným učiteľom, že bolo preukazateľne zistené, že medzi výsledkom hodnotenia exteriéru a ekonomikou chovu, ale zvlášť dlhovekosťou zvierata, existuje veľmi úzka závislosť.

Pri praktickej ukážke v kravíne na školskom majetku pri SPOŠ medzinárodný bonitér Ing. Matúš Hlaváč zaujal súťažiacich, s akým fortieľom, detailným výkladom a praktickým postupom hodnotil dojnica a zistené údaje zaznamenával do formulára hodnotenia exteriéru.

Súťažiaci získané poznatky využili pri hodnotení vybraných dojníc. Študenti z Nyíregyházy, Kežmarku, Veľkých Kapušian a Michaloviec podľa bonitéra hodnotili prísne, s väčšími i menšími nedostatkami, ktoré sú však prípustné u začínajúcich bonitérov. Vlastné hodnotenie exteriéru hovädzieho dobytká vyžaduje teoretické poznatky, veľa praktických skúseností a je vo veľkej miere ovplyvnené osobnými dispozíciami bonitéra.

Pri vyhodnotení jednotlivcov sa umiestnili: na prvom mieste Zuzana Pavlíková – SPOŠ Michalovce, druhé miesto Marek Benč – SPOŠ Kežmarok a tretie miesto Tomáš Pišák – SPOŠ Velké Kapušany.

Súťažné družstvá sa umiestnili v poradí: 1. miesto – SPOŠ Michalovce, 2. miesto – SPOŠ Nyíregyháza, 3. miesto – SPOŠ Velké Kapušany.

Ceny, diplomy a upomienkové predmety súťažiacim a pedagogickému dozoru odovzdal dipl. Ing. Bogdányi – vedúci plemennej knihy SCHSSD, Ing. Ivan Švingál – riaditeľ školy, Ing. Matúš Hlaváč, Ing. Miroslav Matefy – bonitéri, Ing. Jozef Chrastina PhD.– člen výberovej komisie ŠPÚ Bratislava.

Vítané družstvo získalo predplatné odborného mesačníka pre chovateľov hospodárskych zvierat a veterinárov-Slovenský chov.

Tradičie zaväzujú a súťažiaci učiteľia ocenili úsilie SCHSSD, SPOŠ Michalovce a Školského majetku, že usporiadaním súťaže mladých bonitérov, dávajú možnosť študentom i učiteľom získavať najnovšie poznatky z lineárneho hodnotenia Slovenského strakatého dobytku a prakticky sa pripravovať podľa svetových kritérií s možnosťou uplatnenia v Európe i vo svete.

Ing. Miroslav Prega
SPOŠ Michalovce

Naši uční v Polsku

V nedeli 11. 5. 2003 odjelo 7 učňu oboru Opravárské práce (Jan Bratina, Petr Fajfr, Jan Kacálek, Lukáš Nedvěd, Jiří Pavlík, Milan Řehák, Martin Šinták) spoločne s vedoucím Jiřím Svatoněm, mistrom odborného výcviku do Mroczkova Gosciny nedaleko poľského mesta Opoczno. Již podruhé se tak žáci SOU a OU Opoczno zúčastnili týždenní výmenné odborné stáže. Poľskou školu Zespół Szkół Rolniczych navštevuje více než 350 žáků studujících obory podobného zaměření.

Žáci se účastnili odborného výcviku, po kterém navštívili zajímavá místa v okolí města Opoczno. Mezi ně patřila exkurze do Biele Gory, kde se těží a dále zpracovává bílý písk, Sulejovské jezero, lázeňské město Spala, kde trénují nejlepší sportovci Polska, skanzen Rzeki Pilicy v Tomaszowie Mazowieckim a mnoho dalších míst.

Ve volném čase si zahráli přátelské utkání ve fotbale, u táborového ohně opékali a mohli si zatancovat na diskotéce.

Ve stejné době byli poľští žáci na naší škole. Program měli obdobný. Účastnili se odborného výcviku, ve volném čase si prohlédli Opoczno, Třebuchovický betlém, Hradec Králové a navštívili i Orlické hory.

I letos byla spolupráce v této podobě pro žáky obou zemí přínosná.

Na fotografii poľští žáci s vedoucím Stanislawem Baranem na výletě u Masarykovy chaty v Orlických horách.

MI

Farmáři ze SOU a OU Opočno na Jízdě zručnosti

Ve čtvrtek 15. 5. 2003 se Michal Vágner, Dušan Hrudík a Milan Kubíček, žáci třetího ročníku oboru Farmář, zúčastnili oblastního kola Jízdy zručnosti s traktorem v SOU Hlušice.

Soutěž se skládala z jízdy zručnosti a ze dvou teoretických testů. První se týkal údržby traktoru a druhý, zadaný Společností mladých agrárníků ČR, ze všeobecných farmářských znalostí.

Naši studenti si vedli dobře. Ze 41 soutěžících se Michal Vágner umístil na velice pěkném 11.místě, Dušan Hrudík na 21.místě a Milan Kubíček na 27.místě.

Na fotografii zleva D. Hrudík, M. Kubíček a M. Vágner při přípravě na soutěž.

Ing. Jiří Mlateček, SOU a OU Opočno

Děčínská kotva 2003

32. ročník mistrovství floristů České republiky

Ani májový déšť neuškodil venkovní expozici soutěžních prací. Na travnatém prostranství společenského domu Střelnice v Děčíně byly vystaveny práce juniorů na téma „přízdoba deštníků“ a seniorů „růže a voda“. Uvnitř pak práce na stejná témata pro obě kategorie: „svatební kytice“, „královna květin stokrát jinak“ a „překvapení“.

V juniorské kategorii se mistrovství zúčastnili žáci ze zahradnické školy v Brně-Bohunicích, v Děčíně-Libverdě, v Kopidlně, v Litomyšli, v Mělníku a v Piešťanech a studenti ze zahradnické fakulty v Lednici na Moravě.

Mistrem České republiky ve floristice v kategorii juniorů pro rok 2003 se stal Jaromír Kokeš ze Střední zahradnické školy Mělník.

Závěrečné zkoušky na SOU a OU Opočno

Školní rok se přehouppl do své poslední fáze, se kterou jsou spojeny závěrečné zkoušky. Naše některé žáky čeká zkouška, ve které předvedou, co se za uplynulé tři roky naučili. Každá závěrečná zkouška se skládá z části písemné, praktické a ústní. V průběhu tří týdnů ji absolvuje 94 žáků oborů Farmář, Kuchař – číšník pro pohostinství, Kuchařské práce, Květinářské práce – květinářské a aranžérské práce a Opravářské práce.

Na fotografii zachycen Petr Hrachovina při flambování palačinek, Veronika Bendová při servírování vína, oba z oboru Kuchař – číšník pro pohostinství a Ondřej Kesler, obor Opravářské práce.

MI

Průvodce odbornými názvy rostlin

V letošním roce je tomu již čtvrt tisíciletí od vydání díla *Species plantarum* (Druhy rostlin), v němž švédský lékař a přírodovědec, profesor botaniky a ředitel botanické zahrady na univerzitě v Uppsale Carl von Linné vzorově popsal 7 300 druhů všech tehdy známých rostlin. Kniha je dodnes východiskem botanické nomenklatury.

Slavný vědec položil ve svých latinsky psaných spisech (*Systema naturae*, *Genera plantarum*, *Materia medica* a řadě dalších) základy systematické taxonomie, vytvořil pojem druh jako základ přirozené soustavy organismů a zavedl binomické názvosloví, které přiděluje dvojité latinské označení každému druhu rostlin a živočichů, složené z rodového (*genus*) a druhového (*species*) jména (např. *Viola*

odorata, violka vonná). Mezinárodní botanická názvosloví používá od časů Linnéových převážně slova původu latinského, která jsou doplňována výrazy z řečtiny a arabštiny, z domorodých názvů nebo odvozených od zeměpisných pojmenování nalezišť či od jmen osob (zkratka L. za mnoha latinskými jmény rostlin označuje, že druh jako první popsal a pojmenoval právě Linné).

Pro všechny, kteří se setkávají při své profesionální nebo zájmové činnosti s vědeckými názvy rostlin, vydalo Nakladatelství Brázda terminologický slovník „Průvodce odbornými názvy rostlin“ (Praha 2002, 320 stran), v němž se jeho autor Miloslav Šmíd zabývá českými významy tzv. botanické latiny, běžnému čtenáři obvykle nesrozumitelné.

V naší odborné literatuře podobně zaměřené práce, které by umožnily zájemcům překonat toto jazykové úskalí, zcela chybí, a cizojazyčné pomůcky jsou obtížně dostupné.

Kniha, vycházející ve druhém upraveném vydání (první vyšlo před 15 lety nákladem plzeňského Klubu skalničkářů), je určena těm zájemcům, kteří nemají odborné botanické vzdělání a chtějí vědět, co jména rodů a druhů cévnatých rostlin znamenají, z čeho jsou odvozena a jak je

správně vyslovovat. Usiluje proto o maximální srozumitelnost a snadnou orientaci pro nejširší vrstvy uživatelů. Jednotlivé abecedně uspořádané termíny mají v průvodci navíc vyznačenou délku slabik a přízvuk. Taková grafická podoba se v terminologii samozřejmě nepoužívá a byla zvolena pouze pro uživatelský komfort čtenářů.

(tes)

Uplynulo 80 let od úmrtí

František Š t ě p á n e k

„...Jako učitel zvěrolékařství vynikal jako znamenitý odborník, který dovedl své žáky upoutati názorností výkladu i zajímavými poznámkami ze svých bohatých zkušeností. Nepřehledné jsou řady žáků, které téměř po půl století vychovával a kteří vděčně vzpomínají na svého milovaného učitele. Zemský správní výbor v uznání této jeho dlouholeté záslužné činnosti udělil mu v červnu 1922 čestný titul profesora, kteréhož si velmi vážil...“

Z. Kobza, 1923

Pozice externích učitelů je samozřejmě rozdílná. Někteří projdou školou aniž by za sebou zanechali výraznější stopy, řada z nich se však výrazně zapíše do historie školy i do srdcí žáků. To je i případ chrudimského Františka Štěpánka.

Narozen 20. listopadu 1850 v Tuněchodech v rolnické rodině - otec se mimo jiné zabýval chovem a prodejem koní. František vystudoval nižší reálné gymnázium (1867) v Chrudimi a po krátké podkovářské praxi v Brně absolvoval vojenský zvěrolékařský ústav ve Vídni, kde r. 1872 dosáhl zvěrolékařského diplomu.

Po návratu do Chrudimi se záhy stal velmi oblíbeným zvěrolékařem. Když pak z Chrudimi odešel zvěrolékař Antonín Zeman, převzal po něm dne 1. března 1874 výuku zvěrolékařství na hospodářské škole a zastával ji bez přestávky až do své smrti 22. června 1923, tj. do stáří 72 a půl roku, tedy bez pěti měsíců 49 let! Jsou známy případy podobné obětavosti i jiných zvěrolékařů, případně externích učitelů vůbec, ale svou délkou trvání nemá obdoby!

Štěpánek našel v pedagogické práci skutečné zalíbení a zůstával u ní, i když mu práce a zodpovědnosti v jeho hlavním zaměstnání přibývalo: r. 1875 se stal okresním zvěrolékařem, později též zvěrolékařským dozorcem města

Chrudimi. Po vybudování městských jatek, o něž se velmi zasloužil, stal se r. 1906 městským zvěrolékařem a správcem jatek. Byl též po dlouhá léta soudním znalcem ve svém oboru. S ohledem na svou profesi měl samozřejmě blízko k chovatelům. Vykonal mnoho ve prospěch zvelebení chovu hospodářských zvířat. Mimo jiné působil dlouhá léta v komisi pro licencování plemenných býků. S profesorem Dokoupilem uspořádal také několik výstav plemenných býků, které měly pro veřejnost značný význam.

Jeho odbornou zálibou bylo podkovářství. Zařídil si dokonce vlastní podkovářskou dílnu a pořádal řadu podkovářských kurzů. Již v r. 1882 napsal také „Nauku o kování koní. Knihu poučnou pro kováře, rolníky a milovníky koní vůbec“ (vyšla za jeho života v pěti vydáních).

Vedle své odborné činnosti působil velmi aktivně v mnoha dalších oblastech. Po dlouhá léta byl členem obecního zastupitelstva, místního okrašlovacího spolku, sboru dobrovolných hasičů, horlivým sadařem a pěstitelům květin. Byl také vynikajícím pianistou, houslistou, dobře zpíval. To ho dovedlo do hudebního spolku „Slavoje“. Byl i nadšeným milovníkem divadla.

Ing. Josef Rozman, CSc., Moravská Třebová

Celoroční obsah

	<i>číslo/stránka</i>	
Úvodník		
Brychta: EU – vstoupit či nevstoupit? Vstoupit!	6/3–5	
Fulková: Edukační klíma – významný predpoklad úspešnosti výchovno–vzdelávacieho procesu	9/3–5	
Král: Co s pedagogickými seniory	4/3–5	
Kuchtík: Nové úkoly střední školy v přípravě studentů na život	5/3–4, 6/11–12, 7/3–4	
Kuchtík: Stane se mimoprodukční funkce v zemědělství nutností?	3/3–4, 4/7–8	
Kuchtík: Úvaha o zapojení informačních technologií do výuky	2/3–4	
Kuchtík: Zajímavá cesta k získání zkušeností	8/3–4	
Vážení čtenáři	1/2	
Zemědělská škola – Pôdohospodárska škola po novom	1/3	
Zemědělské školství		
Benedikovičová: Posilnenie flexibility vo vzdelávaní	9/10–12	
Janková: Potreba komunikácie so samosprávnymi krajinami	8/4–5	
Janková: Zámery, ciele a poslanie Asociácie v rezorte pôdohospodárstva	1/9–11	
Krajčíková: Bude zemědělské školství silný celek?	1/11–15	
Krajčíková: Nasavrky se představují	6/23–24	
Krajčíková: Vzniká asociace	9/26	
Krajčíková: Vznikne „Asociace středoškolského vzdělávání pro rozvoj venkova a krajiny“?	4/10–11	
Krajčíková: Vznikne asociace vzdělávacích zařízení	7/21	
Kuchtík: České zemědělství a postavení zemědělských škol v něm	1/8–9	
Kuchtík: Nové maturity	9/5–7	
Představujeme SOŠ ve Stříbře	10/2	
Ptáček: Spolek zahradníků v Brně–Bohunicích	8/14–15	
Ptáček: Školní zahradnictví v Brně –Bohunicích	2/15–16	
Vondruška: Na učilištích jednali o změnách osnov oborů	5/16	
Združená středná škola poľnohospodárska Rakovice	8/15–16	
Ze zápisu (Sdružení vzdělávacích zařízení)	4/11–12	
Další odborné vzdělávání		
Bräuer: Rozvoj mediálních kompetencí v zemědělském vzdělávání a výcviku	2/4–6	
Dostál: Již desetiletá pomoc školy pro praxi	8/12	
Goldbachová, Tlachačová: Mobility posluchačů učitelství II	5/10	
Holasová: Co může zemědělcům nabídnout Poradenský systém MZe ČR	9/18–19	
Kováčková: Další vzdělávání pedagogických zaměstnanců	6/5–7	
Kovář: Návštěva školícího střediska STROM Praha a.s.	8/12–13	
Krajčíková: Zemědělství pedagogové mezinárodně	2/11–14	
Krajčíková: Zemědělské vzdělávání na PragaAgro	3/7–9	
Matoušek: Rezortní odborné vzdělávání	1/5–6	
Mistr: Kurzy pedagogického minima	5/16, 6/2	
Mobility posluchačů učitelství	4/15	
Nové vzdělávací aktivity Agroinstitutu	1/7	
Pekárková, Krajčíková: Informační zdroje v českém zemědělství	8/10	
Projekty mobility	7/15–16	
Slávik: Učil jsem v Japonsku	9/20–21	
Sláviková: SOUPP Rimavská Sobota v projekte Sokrates/Comenius	6/22–23	
Vítek, Vondruška: Rozštěp kopyt – téma podkovářských dnů v SOU Jaroměř	9/21–22	
Vnučko: Příprava a realizácia projektov rozvoja vidieka	10/12	
Vondruška: Zlepšování profesního vzdělávání	6/10–11	
Zlámalová: Výměna studentů KP ČZU v Praze	8/11	
Problematika EU		
Fedorková: Dopad integrácie do EÚ na poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka	5/6	
Hľadáte informácie súvisiace s integráciou SR do EÚ?	9/17	
Husová, Hradil: Předpokládané požadavky na odborný profil absolventa v rozšířené Evropě	9/7–9, 10/3–5	
Informační centrum Evropské unie	2/9, 3/12, 4/10, 5/9, 6/1517, 7/5–6, 8/7–8, 9/14–15, 10/9–10	
Interreg IIIC – meziregionální spolupráce	3/6–7	
Krajčíková: Co přinese vstup do EU našemu zemědělství a venkovu	7/7–9	
Krajčíková: České zemědělství v rozšířené Evropě	4/4–7, 5/11–12	
Krajčíková: Odborné zemědělské vzdělávání a členství ČR v EU	8/8	
Krajčíková: Výsledky vyjednávání v Kodani a české zemědělství	6/18	
Vnučko: Úspěšné zavřenie realizácie projektu	2/6–7	
Pekárková, Krajčíková: Zemědělské a venkovské ženy v EU	9/15–17	
Pongóová: Európske okienko	2/7–8, 3/10–11, 4/9, 5/8, 6/14–15, 7/4–5, 8/6–7, 9/12–13	
Štefániková: Európske okienko	10/8	
Aktivity škol		
Barboriak, Páleníková: Žiaci zo stredných škôľ pôdohospodárskeho zamerania súťažili	10/14–15	
Černocká: Pohled na GO kurz očima učitele	2/16–17	
Červený: 37. ročník finále Zlaté podkovy v Humpolci	1/24	
Deň otvorených dverí v ZSŠP v Rakoviciach	3/21	
Gonda: V. ročník Súťaže o mlieku v SPOŠ Zvolen	7/20	
Ivanski chovatelia koní chcú vstúpiť do EU pripravení	4/12	
Klička: Chovateľský den v Třebíči se letos opět vydařil	2/17–18	
Koutník: Mistrovství ČR mistrů OV SOU lesnických ještě žije	1/23	
Krajčíková: Soutěž v praktických dovednostech	9/23–24	
Kumpoštová: Bude nám sv. Petr nakloněn?	10/13	
Mikuš: Netradiční experiment v SOUP Stará Lubovňa	1/20–21	
Mlateček: Aranžmá našich žáků na velikonoční výstavě	9/24	
Mlateček: Barmanský kurz ve škole	8/ 17	
Mlateček: Prezentace SOU a OU Opočno v kavárně Lucie	9/25	
Mlateček: Tabák na SOU a OU Opočno	10/17	
Mlateček: Vánoce v Opočně	4/18	
Moravová: Agro–gastroteam	3/13	
Piešťanský: Trnavskú SPOŠ Taliani považovali za umeleckú	6/21–22	
Prega: Súťaž mladých bonitérov	10/17–18	
Prega: Viac mlieka – viac zdravia	8/16–17	
Ptáček: Brněňští a Floriáde 2002	7/22	
Rázek: Studenti ve Španělsku	3/20	
Stiller: Soutěž o „Bramborový květ Vysočiny“	4/13	
Uvírová: Vianočné aranžmá	5/14–15	
Uvírová: Vína nášho regiónu	5/15	

Valočík: Medzinárodná súťaž mladých poľnohospodárov	3/18–19
Valočík: Prospešná a zaujímavá výstava i deň otvorených dverí lákali.....	3/19–20
Valočík: Súťaž v aranžovaní kvetov.....	3/18

Aktuality, zaujímavosti

Barboriak: Celoslovenská súťaž odborných zručností žiakov	5/12–13
Barboriak: 4. ročník celoslovenskej súťaže odborných zručností vinohradníkov	7/19–20
Děčínská kotva 2003.....	10/19
Excelentný štart dvorského učňa v súťaži v orbe.....	3/14
Füle: Juniory na 7. majstrovstvách SR v orbe.....	2/19–20
Grössl: Fotbalisté z Podbořan na svetový turnaj do Šanghaje.....	4/18
Janková: Aký bol tohtoročný Agrokomplex	1/17
Janková: Oslavy svetového dňa potravín na Agroinštitúte	3/9–10
Klimová: Vo Welse opäť tretí	10/16
Krajčíková: Vzdělání a řemeslo 2002	2/21–22
Krieg: Informační návštěva	8/18
Krieg: Česko–dánská spolupráce v oblasti EVVO	10/12–13
Lattová: Oslavy jubilea	4/16
Merten: O velké vodě z Vodňan	1/4
Merten: Vyšší odborná škola ještě vyšší.....	1/24
Michálek: Opraváři zemědělských strojů v Lysé nad Labem.....	8/17
Mistrovství ČR v orbě	2/20–21
Mlateček: Farmáři ze SOU a OU Opočno na Jízdě zručnosti	10/19
Mlateček: Kurzy výpočetní techniky na SOU a OU Opočno	9/22
Mlateček: Květináři ze SOU a OU Opočno na Floře.....	8/13
Mlateček: Naši učni v Polsku.....	10/18
Mlateček: Prověry odborných dovedností v SOU a OU Opočno.....	8/17
Mlateček: Závěrečné zkoušky	10/20
Nádherný svět z květin a vody	8/18
Štefániková: Zrkadlo zahraničných aktivít Agroinštitútu.....	2/10–11
Vondruška: Několikerá setkání na hradě Krakovci	1/21–23
Vondruška: Ustavující schůze společenstva kovářů a podkovářů.....	2/18
Výsledky oblastních kol Jízdy zručnosti	10/16
Zahranční studenti učitelství v Litomyšli.....	9/26–27

Ohlasy

Král: Vox populi – vox dei.....	6/8–9
Rígr: Mladí zemědělci z Podbořan při Jízdě zručnosti	9/25
Rígr: Tradice zavazuje, ale nestačí	3/14–15
Skončil sa 10. ročník vianočných trhov	5/14

Informační zdroje

Blecha: Opět aktuální téma – učebnice.....	9/2
České zemědělství v rozšířené Evropě	2/2
Drozdvová: Akreditace poradců ministerstva zemědělství	10/11
Holasová: Akreditace poradců MZe ČR	5/7
Husová: NÚOV informuje.....	1/16–17
Jarní zahradnické výstavy a soutěže.....	7/21
Kontakty na vybrané univerzity.....	5/2
Král: Recenze – v netradičním pojetí	7/18–19
Krieg: Pomůcka pro výuku německého jazyka	10/2
Linhartová: Recenze	4/20–21
Nabídka odborných knih Nakladatelství Brázda	4/18–19
Nabídka vyšších odborných škol.....	7/11–15

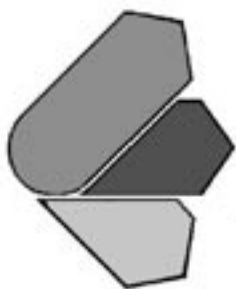
„Partnerství měst a občanů“	5/5–6
Podzimní svátek Flory Olomouc	1/25
Prehľad výstav do konca roka 2003.....	8/19
„Pro zvířata“	8/20
Přehled evropských výstav a veletrhů 2003	5/17
Seminář – Společná zemědělská politika	6/26
Seznam zemědělských výstav a veletrhů	5/17
Soutěž v praktických dovednostech	7/2
Šilhová: Informace na dlani	6/13–14
Šilhová: Vyhledáváme na Internetu.....	7/9–10, 8/9, 9/19–20, 10/7
Šrámek: Informace MŠMT ČR.....	6/2
Tesařík: Informace nezbytné k vytvoření a provozu informačního zázemí škol	8/20
Tesařík: Průvodce odbornými názvy rostlin	10/20–21
Vianočné trhy, Agroinštitút	3/2
Vnučko: Pripravuje sa nový viacjazyčný terminologický slovník.....	7/10
V roce 2003 ÚZPI připravuje.....	8/21
Vyšel 2. díl učebnice Ekonomika a podnikání.....	3/22
Zahradnický slovník naučný.....	1/23, 3/23

Historie

Hrenyo: 50 rokov SOUP vo Viničkách	4/16–17
Lattová: Stručný přehled historie SOUP – Pribeník.....	4/15
Matula: 10 rokov rybárskeho školstva v Turci	6/25
50 let SZTŠ v Mladé Boleslavi	4/17
Piešťanský: SPoŠ v Trnave – 80.ročná jubilatka.....	4/14–15
Rozman: Adolf Langer	2/23
Rozman: Čeněk Zahálka	6/26–27
Rozman: Jaroslav Smolák	4/21–23
Rozman: Josef Babánek	8/22–23
Rozman: Ladislav Burket.....	5/18–19
Rozman: Oskar Mildschuh.....	3/22–23
Rozman: Václav Kuhn	1/25–27
Rozman: Vincenc Ševčík	9/27
Rozman: František Štěpánek	10/21
Sekera: Kadaň – 140 roků od založení zemědělské školy.....	3/16–17
Sovka: Významné výročí odborného školství – 150 let SLŠ Hranice.....	2/22–23
140 let zemědělského školství v Chrudimi.....	1/18–20
Tesařík: „Bud' budeme mít partaje, nebo republiku!“	7/22–23
Zeman: 100 let mlékárenské školy v Kroměříži	3/15–16

Různé

„Co s pedagogickými seniory“	7/23
Junek: Lesníci iniciátory výsadby Stromů milénia	7/17–18
Dytrtová: Učitelé odborných předmětů – autoanalýza životního stylu.....	6/20–21
Kraus: Stanislav Varga	1/27
Michálek: Počítač a vyučovanie	10/5–7
Šramková: „Zdravá výživa pro zdravé srdce“	6/18–19
Tesařík: Pětkrát o vejcích	8/2
Valočík: I napriek suchu – vysoké úrody.....	3/17–18

ÚZPI PRAHA

47816
ISSN 0044-3875

První číslo časopisu Zemědělská škola vyšlo v r. 1936. Časopis byl nejdříve volnou přílohou měsíčníku Zemědělský pokrok, brzy ale začal vycházet samostatně. V r. 1991 jeho vydávání převzaly zemědělské školy (všech stupňů) a některé vzdělávací instituce. I po rozdělení Československa zůstává časopis společným pojítkem zemědělského školství v České republice a ve Slovenské republice.

Od školního roku 2002/2003 se dohodl dosavadní vydavatel – Sdružení zemědělských, lesnických a potravinářských škol, rybářské školy a školních hospodářství – s Ústavem zemědělských a potravinářských informací Praha o poskytnutí práva vydávat časopis a používat titul Zemědělská škola – Pôdohospodárska škola. Vydávání časopisu se tak vrací do prostorů, odkud před 66 lety vyšlo první číslo Zemědělské školy, a kde také v tehdejších „Domě Zemědělské osvěty“ sídlila redakce.

Časopis je určen pedagogickým pracovníkům i studentům, výzkumným a odborným pracovníkům, všem organizacím zabývajícím se zemědělským školstvím a vzděláváním i jednotlivcům působícím v oblasti tohoto zájmu.

AGROINŠTITÚT
NITRA

Všem našim čtenářům přejeme příjemnou dovolenou, žákům a studentům překrásné prázdniny a těšíme se na setkávání nad stránkami časopisu opět v novém školním roce.

Všetkým čitateľom nášho časopisu prajeme príjemnú dovolenku, žiakom a študentom krásne prázdniny a tešíme sa na opätovné stretnutie v novom školskom roku.

Časopis vydávají

Ústav zemědělských a potravinářských informací, Slezská 7, 120 56 Praha 2
Agroinštitút, Akademická 4, 949 01 Nitra

Adresy redakcí

ÚZPI, Slezská 7, 120 56 Praha 2

tel.: 227 010 439, fax: 227 010 119, e-mail: krajickova@uzpi.cz

Redaktorka: Ing. Alena Krajíčková

Agroinštitút, Akademická 4, 949 01 Nitra

tel., fax: 037/791 01 70, e-mail: casopis@agroinstitut.sk

Redaktorka: Mgr. Daniela Janková

www.agronavigator.cz

Časopis vychází desetkrát ročně (září – červen), cena jednoho výtisku je 15 Kč, roční předplatné 150 Kč

Objednávky časopisu zajišťuje česká redakce a slovenská redakce na svých adresách
Sazba a tisk ÚZPI Praha

Autorem ilustrace na obálce je Ing. Mirko Hrabě, SZeŠ Humpolec

Redakční rada

Ing. Jaromír Beneš, Školní statek Opava;
PhDr. Zuzana Burdanová, MP SR Bratislava;
Ing. Miroslav Červený, SZeŠ Humpolec;
Ing. Igor Drobný, SZÁŠ Piešťany; PhDr.
Radmila Dyrťová, CSc., KP ČZU Praha;
doc. PhDr. Emília Fulková, CSc., KPP Nitra;
Ing. Ludmila Gočálová, MZe ČR; Ing. Zorka
Husová, NÚOV Praha; Mgr. Daniela Janková,
Agroinštitút Nitra; Ing. Ivan Jung, CSc.,
Slovenská poľnohospodárska a potravinárska
komora; Ing. Václav Kolečko, SOU Praha
– Velká Chuchle; PhDr. Dana Linhartová, CSc.,
ÚHV PEF MZLU Brno; Ing. Josef Matoušek,
MZe ČR; Ing. Mária Múdra, ZSSP Rakovice;
Ing. Jaromír Musil, Ph.D., Národohospodárska
škola Boskovice; doc. Ing. Milan Slávik, CSc.,
KP ČZU Praha; PhDr. Pavel Sýkora, MZe ČR